

HOTARÂRE Nr. 73 din 27 ianuarie 2005
privind aprobarea Strategiei nationale antidrog în perioada 2005 - 2012

EMITENT: GUVERNUL ROMÂNIEI

PUBLICATA ÎN: MONITORUL OFICIAL NR. 112 din 3 februarie 2005

În temeiul art. 108 din Constitutia României, republicata,

Guvernul României adopta prezenta hotarâre.

ART. 1

Se aproba Strategia nationala antidrog în perioada 2005 - 2012, prevazuta în anexa care face parte integranta din prezenta hotarâre.

ART. 2

Agentia Nationala Antidrog, ministerele si celelalte organe ale administratiei publice centrale de specialitate si autoritatile administratiei publice locale au obligatia de a duce la îndeplinire obiectivele specifice domeniului lor de activitate, prevazute în Strategia nationala antidrog în perioada 2005 - 2012.

ART. 3

Fondurile aferente îndeplinirii obiectivelor Strategiei nationale antidrog în perioada 2005 - 2012 vor fi prevazute de fiecare dintre institutiile publice cu atributii în domeniu, în raport cu etapele de realizare a acestora, prioritatile si resursele disponibile în bugetele proprii.

ART. 4

Planul de actiune pentru implementarea Strategiei nationale antidrog în perioada 2005 - 2012 se aproba prin hotarâre a Guvernului în termen de 60 de zile de la data intrarii în vigoare a prezentei hotarâri.

PRIM-MINISTRU
CALIN POPESCU-TARICEANU

Contrasemneaza:

p. Ministrul administratiei si internelor,
Anghel Andreescu,
secretar de stat

Ministrul sanatatii,
Mircea Cinteza

Ministrul muncii,
solidaritatiei sociale si familiei,
Gheorghe Barbu

Ministrul educatiei si cercetarii,
Mircea Miclea

Ministrul finantelor publice,
Ionel Popescu

ANEXA 1

STRATEGIA NATIONALA ANTIDROG în perioada 2005 - 2012

CAP. 1

Consideratii generale

În contextul general al concentrării comunității internaționale asupra criminalității organizate în legătură cu drogurile, Guvernul României și-a asumat lupta împotriva traficului și consumului ilicit de droguri ca o prioritate, adoptând o abordare coordonată și multisectorială a acesteia, concretizată în Strategia națională antidrog în perioada 2003 - 2004. Materializarea concepției Guvernului României în acest domeniu, în perioada 2003 - 2004, este elocvent exprimată, printre altele, prin înființarea Agenției Naționale Antidrog, organ de specialitate cu rolul de a stabili o concepție unitară privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri.

Amploarea acestui fenomen, pe fondul dezvoltării rețelilor de criminalitate organizată transnațională, impune o nouă strategie, integrată în plan intern și internațional, ca reacție în fața acestei amenințări.

Continuarea firească a unui proces în desfășurare, Strategia națională antidrog în perioada 2005 - 2012 este elaborată în concordanță cu prevederile noii strategii europene în domeniu și stabilește obiectivele generale și specifice pentru reducerea cererii și ofertei de droguri, pentru întărirea cooperării internaționale și dezvoltarea unui sistem global integrat de informare, evaluare și coordonare privind fenomenul drogurilor.

Experiența implementării Strategiei 2003 - 2004, dificultățile întâmpinate și disfuncționalitățile puse în evidență prin rapoartele de evaluare elaborate de Agenția Națională Antidrog impun o abordare mai realistă a combaterii fenomenului drogurilor și stabilirea unor responsabilități clare pentru toate instituțiile implicate.

I.1. PRINCIPII

Activitatea de reducere a cererii și ofertei de droguri este guvernată de următoarele principii:

1. Principiul priorității. Problematika prevenirii și combaterii traficului și consumului ilicit de droguri este asumată ca o prioritate de Guvernul României.

2. Principiul continuității. Activitățile desfășurate pentru reducerea cererii și ofertei de droguri au caracter permanent și se bazează pe experiența anterioară.

3. Principiul abordării globale, unitare, multidisciplinare și echilibrate. Măsurile de reducere a cererii și ofertei de droguri trebuie să se încadreze în concepția internațională de combatere a fenomenului.

4. Principiul coordonării. Pentru asigurarea unei abordări unitare cu privire la fenomenul drogurilor, activitățile de reducere a cererii și ofertei de droguri trebuie coordonate și integrate în programe și instrumente practice, cu respectarea autonomiei funcționale.

5. Principiul cooperării. Lupta împotriva traficului și consumului ilicit de droguri are la bază cooperarea interinstituțională atât la nivel național, cât și internațional.

6. Principiul legalitatii. Întreaga activitate de reducere a cererii și ofertei de droguri se desfășoară cu respectarea prevederilor Constituției și ale legislației naționale în materie, precum și a prevederilor specifice din tratatele internaționale la care România este parte.

7. Principiul confidențialității. Datele personale privind consumatorii de droguri sunt confidențiale.

8. Principiul complementarității și transparenței. Implementarea prezentei strategii se face în mod transparent, cu participarea societății civile alături de instituțiile guvernamentale, în vederea realizării obiectivelor.

I.2. VIZIUNEA ȘI SCOPUL STRATEGIEI

Viziunea

La sfârșitul perioadei 2005 - 2012, în România va funcționa un sistem integrat de instituții și servicii publice, care va asigura reducerea incidenței și prevalenței consumului de droguri în rândul populației generale, asistența medicală, psihologică și socială a consumatorilor de droguri și eficientizarea activităților de prevenire și combatere a producției și traficului ilicit de droguri și precursori.

Scopul

Scopul prezentei strategii este menținerea la un nivel scăzut a consumului de droguri în rândul populației generale, în prima etapă (2 - 4 ani), și de reducere a cazurilor de noi consumatori, în a doua etapă, în paralel cu reducerea criminalității organizate în legătură cu drogurile.

CAP. 2

Reducerea cererii

Una dintre problemele actuale ale societății românești o constituie creșterea cererii de droguri în rândul populației generale și, îndeosebi, în rândul tinerilor. Proliferarea fenomenului consumului de droguri în Capitală și în marile orașe a surprins opinia publică prin amploarea și gravitatea sa.

Primele studii efectuate în anul 2003 au estimat numărul consumatorilor de heroină injectabilă din București la aproximativ 24.000 de persoane, ceea ce reprezintă 1% din totalul populației orașului.

De asemenea, conform studiului național privind consumul de tutun, alcool și droguri ilicite "ESPAD 2003", efectuat pe un esanșion de elevi în vârstă de 16 ani, prevalența consumului de tutun este de 64% . În același timp, un procent de 80% dintre aceștia a consumat cel puțin o dată alcool. Totodată, consumul de amfetamine s-a dublat, iar cel de ecstasy s-a triplat, în comparație cu anul 1999.

Deosebit de îngrijorător este consumul de heroină injectabilă, care va avea consecințe dramatice pe termen mediu și lung asupra sănătății publice (creșterea incidenței HIV/SIDA, hepatitele A, B și C, tuberculoza etc.) și a ratei infracționalității asociate traficului și consumului ilicit de droguri.

Pe baza experienței acumulate în implementarea Strategiei naționale antidrog în perioada 2003 - 2004, beneficiind și de recomandările Uniunii Europene, noua strategie privind reducerea cererii de droguri susține înființarea și dezvoltarea unui sistem integrat de instituții și servicii specializate în domeniu. Acesta va contribui la reducerea prevalenței consumului de droguri în rândul populației generale, în special în rândul grupurilor cu risc

ridicat de consum, reducerea problemelor asociate consumului de droguri, asigurarea accesului consumatorilor de droguri la asistenta medicala, psihologica si sociala specializata si reinsertia sociala a acestora.

Sistemul de asistenta medicala, psihologica si sociala, dezvoltat la nivel national, va fi structurat pe trei niveluri de interventie, incluzând sistemul de asistenta medicala ambulatorie (primara si de specialitate) si spitaliceasca, serviciile psihologice si serviciile sociale. Sistemul va include componente publice, private sau mixte acreditate/autorizate si va fi coordonat si monitorizat de Agentia Nationala Antidrog în conformitate cu standardele de calitate.

Primul nivel al sistemului presupune identificarea, atragerea, motivarea si trimiterea consumatorilor de droguri spre serviciile specializate, abordarea necesitatilor sociale si medicale de baza ale consumatorilor de droguri si coordonarea necesara cu resursele din nivelurile 2 si 3.

Nivelul doi este constituit din unitati specializate din sistemul de sanatate publica si din centrele de prevenire, evaluare si consiliere antidrog si asigura asistenta specializata, monitorizarea si trimiterea spre cel de-al treilea nivel, precum si coordonarea necesara între toate nivelurile de interventie.

Cel de-al treilea nivel asigura reinsertia sociala prin interventii specifice si prin servicii cu nivel crescut de specializare care sprijina nivelul 2.

Calitatea serviciilor de reducere a riscurilor asociate consumului de droguri si a celor de asistenta medicala, psihologica si sociala va fi îmbunatatita prin programe de formare, documentare si cercetare în acest domeniu, dezvoltate de Centrul National de Formare, Documentare si Cercetare în Adictii din cadrul Agentiei Nationale Antidrog.

Obiectiv general

Mentinerea la un nivel scazut comparativ cu cel actual al prevalentei consumului ilicit de droguri si reducerea într-un mod corelat a prevalentei consumului de alcool si tutun în rândul populatiei generale prin consolidarea masurilor de prevenire si prin dezvoltarea sistemului public si privat de asistenta medicala, psihologica si sociala.

II.1. PREVENIREA CONSUMULUI DE DROGURI

Obiectiv general

Constientizarea si implicarea întregii populatii, în special a copiilor si tinerilor, în programe de prevenire a consumului de droguri, universale, selective si indicate, în scopul întaririi influentei factorilor de protectie si al reducerii influentelor factorilor de risc.

A. Prevenire în scoala

Obiective specifice

- Dezvoltarea unor atitudini si practici la nivelul întregii populatii aflate într-o forma de învatamânt, prin intermediul programelor scolare si de petrecere a timpului liber, în scopul adoptarii unui stil de viata sanatos, fara tutun, alcool si droguri

- Cresterea influentei factorilor de protectie la vârste mici pentru evitarea sau cel puțin întârzierea debutului consumului de alcool, tutun si droguri

- Sensibilizarea si educarea populatiei scolare în scopul evitarii consumului experimental/recreational de droguri si trecerii de la acesta la cel regulat.

B. Prevenire în familie

Obiective specifice

- Sensibilizarea, constientizarea si motivarea parintilor în vederea implicarii active, obiective si corelate a acestora cu celelalte arii de interventie preventiva
- Oferirea de programe de prevenire care sa permita parintilor sa devina activi în prevenirea consumului de droguri în cadrul familiei
- Dezvoltarea unor programe de formare a parintilor în vederea cresterii influentei factorilor de protectie si scaderii celor de risc în consumul de droguri.

C. Prevenire comunitara

Obiective specifice

- Initierea si derularea de catre autoritatile administratiei publice locale a unor proiecte în parteneriat public-privat, de interes local, pentru protectia antidrog a comunitatilor proprii, cu sprijinul centrelor judetene de prevenire, evaluare si consiliere antidrog
- Stimularea si sprijinirea de catre autoritatile administratiei publice locale, inclusiv financiar, a initiativelor organizatiilor neguvernamentale ce desfasoara activitati de prevenire a consumului de droguri în comunitatile locale
- Elaborarea si derularea programelor finantate de la bugetul de stat pentru prevenirea consumului de droguri în arii regionale de interes, diferite în raport de numarul consumatorilor, preferintele de consum, statutul ocupational, caracteristicile grupurilor de risc, particularitati ale dezvoltarii economice, turistice, de infrastructura, mediu etc.
- Initierea si dezvoltarea unor proiecte si programe adecvate în folosul comunitatilor locale, pentru consolidarea educatiei civice, culturale si spirituale, ce se constituie în alternativa de viata sanatoasa, cultivarea abstinentei la consumul de droguri, inclusiv alcool si tutun, încurajarea formarii unui climat social care sa împiedice stigmatizarea si marginalizarea persoanelor afectate de consumul de droguri
- Crearea oportunitatilor si stimularea participarii mass-media la sustinerea, prin mijloace specifice, a programelor, proiectelor si campaniilor antidrog
- Dezvoltarea de programe de informare si constientizare a întregii populatii pentru dobândirea unei atitudini de toleranta în scopul diminuarii marginalizarii si stigmatizarii consumatorilor de droguri, precum si a unei atitudini de responsabilitate în prevenirea consumului
- Dezvoltarea unui sistem de evaluare si monitorizare, integrat si individualizat, al copiilor si tinerilor aflati în situatii de risc, care sa favorizeze procesul de maturizare, integrare sociala, educatie si formare profesionala
- Sensibilizarea, informarea si responsabilizarea tuturor mediilor de comunicare în masa, în vederea transmiterii unor mesaje cu caracter preventiv bazate pe evidente stiintifice
- Dezvoltarea unor programe de informare si educare antidrog adresate tuturor persoanelor aflate în serviciul militar, precum si altor categorii profesionale, ce implica responsabilitate si risc public
- Extinderea programelor de educatie pentru promovarea unui stil de viata sanatos si pentru prevenirea consumului de droguri în rândul tuturor persoanelor aflate în penitenciare
- Îmbunatatirea prevederilor legislative pentru implementarea masurilor de protectie antidrog si antidoping a sportivilor

- Crearea si dezvoltarea unui sistem national integrat de servicii specializate de prevenire a consumului de droguri, precum si a unui sistem national de formare profesionala în domeniu, inclusiv elaborarea si validarea standardelor minime de calitate a serviciilor de prevenire.

II.2. ASISTENTA MEDICALA, PSIHOLOGICA SI SOCIALA, REDUCEREA RISCURILOR SI REINSERTIA SOCIALA

Obiectiv general

Cresterea accesibilitatii prin dezvoltarea cantitativa si calitativa a serviciilor si a masurilor medicale, psihologice si sociale integrate, individualizate prin evaluare, planificare, monitorizare si adaptare continua pentru fiecare consumator, în vederea întreruperii consumului, a înlaturarii dependentei fizice si/sau psihice si/sau a reducerii riscurilor asociate consumului, având ca scop final reinsertia sociala a consumatorilor

A. Reducerea riscurilor

Obiectiv general

Asigurarea accesului consumatorilor de droguri la serviciile de reducere a riscurilor, prin promovarea si dezvoltarea programelor si politicilor adecvate si necesare în sistemul de asistenta, în afara acestuia si în sistemul penitenciar

Obiective specifice

- Crearea si perfectionarea continua a cadrului organizatoric pentru asigurarea tuturor masurilor de reducere a riscurilor asociate consumului de droguri (schimb de echipamente medicale sterile, inclusiv ace si seringi, consiliere psihologica si pre/posttestare, programe de tratament substitutiv etc.), adresate consumatorilor si consumatorilor dependenti aflatii în sistemul de asistenta, în afara acestuia sau în penitenciare

- Dezvoltarea actiunilor comunitare si profesionale care sa permita accesul la toate grupurile de consumatori de droguri, în scopul cresterii sprijinului acordat acestora si al diminuarii marginalizarii sociale

- Crearea cadrului organizatoric si de reglementari necesare asigurarii vigilentei epidemiologice

- Dezvoltarea si îmbunatatirea cadrului de formare profesionala de baza, specializata si continua a profesionistilor care lucreaza în domeniul reducerii riscurilor asociate consumului de droguri.

B. Asistenta medicala, psihologica, sociala si reinsertia sociala

Obiectiv general

Asigurarea accesului universal al consumatorilor si consumatorilor dependenti de droguri la programele integrate de asistenta medicala, psihologica si sociala prin dezvoltarea programelor si politicilor adecvate si necesare adresate populatiei generale, consumatorilor si consumatorilor dependenti de droguri aflatii în sistemul de asistenta, în afara acestuia si în penitenciare, în scopul reintegrarii si reinsertiei sociale a consumatorilor de droguri

Obiective specifice

- Dezvoltarea circuitului integrat de asistenta a consumatorilor si consumatorilor dependenti de droguri pe cel putin 3 niveluri, care sa ofere o retea de resurse (pornind de la modelul creat în centre de excelenta), sa garanteze accesul consumatorilor de droguri si disponibilitatea generala a acestor servicii

- Cresterea disponibilitatii serviciilor atât ca diversitate si multidisciplinaritate, cât si ca raspândire teritoriala si adaptarea acestora la nevoile individuale ale consumatorilor si la tipul de consum (unic sau policonsum)

- Dezvoltarea resurselor necesare interventiilor active de atragere a consumatorilor care nu au contact cu circuitul integrat de asistenta sau nu sunt pregatiti pentru schimbarea comportamentului, precum si asigurarea asistentei medicale si sociale de baza pentru acestia

- Individualizarea interventiilor medicale, psihologice si sociale prin intermediul evaluarii multidimensionale si asigurarii managementului de caz, aplicate consumatorilor de droguri care intra în contact cu serviciile de asistenta într-un cadru coordonat

- Dezvoltarea politicilor si masurilor, asigurarea resurselor si cadrului legal pentru dezvoltarea si întarirea serviciilor ambulatorii (nivelul 2 de asistenta) - element central al sistemului public de asistenta medicala, psihologica si sociala - în scopul asigurarii accesului tuturor consumatorilor la acest nivel de asistenta

- Asigurarea si implementarea cadrului legal pentru dezvoltarea si definirea rolurilor specifice si specializate ale resurselor nivelului 3, ca parte integranta si esentiala a sistemului public de asistenta medicala, psihologica si sociala pentru reabilitarea si reinsertia sociala a consumatorilor de droguri aflati în centre ambulatorii

- Dezvoltarea cadrului legislativ si institutional care sa asigure accesul general si timpuriu al copiilor si tinerilor la servicii psihologice medicale si sociale specifice consumului de droguri

- Dezvoltarea unui program integrat de asistenta medicala, psihologica si sociala care sa ofere o retea de resurse si care sa garanteze accesul si disponibilitatea generala a tuturor consumatorilor de droguri din sistemul penitenciar în scopul reintegrării sociale

- Dezvoltarea si implementarea standardizării sistemului de asistenta medicala, psihologica si sociala care sa permita monitorizarea si evaluarea proceselor si rezultatele acestuia

- Dezvoltarea si îmbunatatirea cadrului de formare profesionala de baza, specializata si continua a profesionistilor care lucreaza în domeniul asistentei medicale, psihologice si sociale a consumatorilor de droguri.

CAP. 3

Reducerea ofertei

Începând cu anul 1990, factori precum pozitia geografica, deschiderea frontierei de stat si, nu în ultimul rând, conflictele militare din Irak, Afganistan si fosta Iugoslavie au facut ca tara noastra sa devina un segment activ al "Rutei Balcanice" de traficare a stupefiantelor si precursorilor, iar în ultimii ani si o piata de desfacere a drogurilor.

În prezent România reprezinta principalul tronson al celei de-a doua "Rute Balcanice" de transport al drogurilor catre Europa Occidentala, care porneste din Turcia, traverseaza Bulgaria, România, Ungaria, Slovacia si Cehia, pâna în Germania si Olanda.

O alta varianta a celei de-a doua "Rute Balcanice", care include si un tronson maritim, este: Istanbul - Constanta - Bucuresti, spre Ungaria.

Caracterul relativ stabil al rutelor de transport nu exclude și alte variante care să vizeze România, depistarea acestora depinzând în mare măsură de abilitatea instituțiilor implicate în combaterea traficului și consumului ilicit de droguri și, mai ales, de modul în care acestea cooperează cu instituțiile similare ale altor state.

Din cazuistica ultimilor ani rezulta că pentru drogurile sintetice se prefigurează dezvoltarea unor rute dinspre Vest (Olanda, Belgia, Germania) spre Est (România), dar și dinspre Nord (Țările Baltice, Ucraina) pentru produsele stupefiante de sinteză (amfetamine, MDMA, LSD și altele), care ar urma să devină active pe teritoriul României.

Din evaluările efectuate rezulta că țara noastră reprezintă în principal o zonă de tranzit, doar o parte din cantitatea de droguri tranzitata rămânând în România pentru consum. În același timp, România a devenit în prezent și teritoriu de depozitare, în care drogurile, introduse în special prin frontiera de sud, sunt stocate pe diferite perioade de timp, iar în final sunt direcționate spre țările cu consum ridicat din vestul Europei.

Ritmul accelerat de creștere a criminalității în legătură cu fenomenul drogurilor este evident după anii '90 și din ce în ce mai îngrijorător după anul 2001. Spre exemplu, anul 2003 se caracterizează printr-o creștere cu 13,2% a infracțiunilor constatate față de anul 2002 și cu 118% față de anul 2001.

În anumite perioade, rezultatele obținute pe linia combaterii traficului și consumului ilicit de droguri au fost afectate de repetatele reorganizări ale structurilor specializate, de lipsa unei pregătiri profesionale adecvate, de instabilitatea pe posturi a specialiștilor, de dotarea tehnică și numărul redus al acestora în raport cu evoluția și dimensiunea fenomenului.

Extinderea și formele concrete de manifestare a fenomenului drogurilor au impus adaptarea și modernizarea cadrului legislativ și instituțional, premise necesare menținerii sub control a acestei forme de criminalitate. Acest proces continuu, a cărui dinamică trebuie să fie în concordanță cu evoluția criminalității în domeniu, a înregistrat progrese notabile după anul 2000, an care a marcat începutul unei etape de corelare a legislației interne cu cea europeană.

În prezent sistemul instituțional de reducere a ofertei de droguri se manifestă concurențial și nu complementar și necesită o coordonare eficientă, alături de redimensionarea efecțivelor în raport cu situația operativă, profesionalizarea angajaților, îmbunătățirea dotării materiale și a cooperării interinstituționale, care să permită o reacție corespunzătoare la evoluția criminalității organizate în legătură cu drogurile, delimitarea competențelor și administrarea în regim de parteneriat a resurselor informaționale.

Tendințe

Principalele tendințe privind evoluția fenomenului criminalității în domeniul drogurilor sunt:

- amplificarea și diversificarea fenomenului infracțional transfrontalier;
- modificarea continuă a rutelor utilizate și a tipurilor de droguri traficate, în funcție de cerințele pieței ilicite;
- extinderea fenomenului infracțional din acest domeniu pe întregul teritoriu al țării;
- amplificarea și diversificarea criminalității asociate consumului de droguri;
- diversificarea modalităților de spalare a banilor rezultați din operațiunile ilicite cu droguri prin racolarea unor specialiști din domeniul financiar-bancar și coruperea unor funcționari publici;
- creșterea numărului de consumatori de droguri și, în special, al celor care preferă amfetaminele și canabisul.

Factori de risc

Evoluția criminalității este puternic influențată de situațiile, condițiile și/sau elementele interne și externe care trebuie identificate, analizate și care constituie repere pentru stabilirea concepției de combatere a acestui fenomen.

Principalii factori de risc care pot influența nivelul ofertei de droguri sunt:

- poziția României la intersecția principalelor rute tradiționale utilizate de traficanții internaționali de droguri și faptul că din anul 2007 țara noastră va reprezenta granița de est a Uniunii Europene;
- creșterea fluxului de imigranți spre România și alte state membre ale Uniunii Europene;
- dezvoltarea traficului comercial prin punctele de frontieră, cu consecințe asupra scaderii timpilor de control;
- creșterea consumului de droguri și, în special, a celui de droguri sintetice;
- implicarea în fapte de corupție a unor funcționari publici care au atribuții directe în activitatea de control la frontieră;
- proliferarea rețelelor teroriste interesate în obținerea de fonduri din traficul ilicit de droguri;
- cooperarea insuficientă dintre instituțiile abilitate în reducerea ofertei de droguri.

Obiectiv general

Reducerea la un nivel cât mai scăzut a infracționalității în domeniul drogurilor și a celei conexe, prin eficientizarea activităților instituțiilor abilitate în combaterea criminalității organizate în legătură cu drogurile, ca rezultat al îmbunătățirii și extinderii cooperării interinstituționale interne și internaționale, al consolidării legislative și instituționale, specializării personalului din domeniu și asigurării resurselor necesare.

Obiective specifice

1. Îmbunătățirea capacității de reacție a instituțiilor specializate față de traficul și consumul ilicit de droguri prin:

- a) documentarea operativă a activității infracționale a grupurilor organizate de traficanți, a legăturilor infracționale și a rutelor utilizate de aceștia, a metodelor și mijloacelor de săvârșire a infracțiunilor la regimul drogurilor;
- b) corelarea activităților de combatere a traficului ilicit cu cele legate de consumul de droguri și cu măsurile de asistență destinate consumatorilor;
- c) corelarea activităților de combatere a microtraficului cu cele de prevenire și combatere a traficului transfrontalier;
- d) dezvoltarea sistemului de analiză operativă a informațiilor.

2. Contracurarea riscurilor de către instituțiile abilitate în combaterea traficului ilicit de droguri prin:

- a) colectarea în sistem informatic a datelor, monitorizarea acestora și dezvoltarea analizei strategice;
- b) dezvoltarea activității de cercetare științifică și prognozarea fenomenului drogurilor;
- c) dezvoltarea sistemului analizelor de risc;
- d) implementarea managementului frontierei la standarde europene și dezvoltarea activităților specifice antidrog;
- e) îmbunătățirea calității controlului vamal.

3. Optimizarea activitatii structurilor implicate în reducerea ofertei de droguri si cresterea eficacitatii acestora prin:

a) adoptarea si dezvoltarea cadrului metodologic de desfasurare a activitatilor antidrog în raport cu cele europene;

b) extinderea folosirii tehnicilor si mijloacelor moderne de investigatii;

c) facilitarea accesului la bazele de date necesare desfasurarii activitatii de reducere a ofertei de droguri;

d) fluidizarea schimbului de informatii on-line între institutii la nivel national si international si realizarea schimbului de experienta si bune practici în domeniu;

e) extinderea si îmbunatatirea cooperarii interinstitutionale.

4. Combaterea traficului international de droguri si precursori prin:

a) intensificarea actiunilor operative de cooperare internationala vizând identificarea si anihilarea retelelor internationale de trafic ce desfasoara activitati infractiunale pe teritoriul tarii;

b) intensificarea actiunilor de identificare a noilor droguri de sinteza si extinderea colaborarii interinstitutionale interne si internationale în acest scop;

c) participarea la actiuni internationale comune ce au drept obiectiv anihilarea unor retele de traficanti, prin includerea expertilor români în echipele mixte de actiune;

d) dezvoltarea colaborarii internationale în vederea împiedicarii deturnarii substantelor stupefiante si psihotrope si a precursorilor utilizati la fabricarea ilegala a acestora din circuitul legal în traficul ilicit;

e) participarea activa a României la operatiunile interstatale: TOPAZ, PURPLE, PRISM si altele.

5. Intensificarea masurilor de identificare, sechestrare si confiscare a bunurilor folosite la savârsirea infractiunilor de trafic ilicit de droguri si precursori si a produselor acestor infractiuni si folosirea eficienta a fondurilor realizate din valorificarea acestora pentru sustinerea activitatilor de reducere a cererii si ofertei de droguri.

6. Prevenirea si combaterea practicilor de spalare a banilor proveniti din infractiuni la regimul drogurilor si precursorilor, prin masuri comune ale structurilor de lupta antidrog cu Banca Nationala a României si Oficiul National de Prevenire si Combatere a Spalarii Banilor.

7. Prevenirea si combaterea deturnarii precursorilor ce pot fi utilizati la fabricarea ilegala a substantelor si produselor stupefiante si psihotrope.

8. Îmbunatatirea cooperarii dintre institutiile si structurile abilitate în combaterea traficului si consumului ilicit de droguri si crearea unei retele integrate de informatii la nivel national privind criminalitatea în domeniul drogurilor, prin implementarea Programului Marea Alianta Româna Antidrog (M.A.R.A.).

9. Perfectionarea legislatiei si a cadrului institutional în domeniu prin adaptarea acestora în raport cu evolutia formelor concrete de manifestare a infractiunilor în domeniu si cu prevederile acquisului comunitar.

10. Modernizarea dotarii tehnice necesare institutiilor abilitate în combaterea traficului si consumului ilicit de droguri la nivelul standardelor internationale.

11. Dezvoltarea capacitatii manageriale si a profesionalizarii specialistilor din domeniu prin programe de cooperare internationala.

CAP. 4

Cooperare internationala

Aderarea la Uniunea Europeană determină importanța specială pe care România o acordă relațiilor cu statele membre ale Uniunii Europene și cu instituțiile europene.

Obținerea statutului de "candidat" și, începând cu anul 2007, a celui de "membru" presupune raportarea permanentă la obiectivele și acțiunile Uniunii Europene.

În domeniul luptei împotriva drogurilor România va participa activ la inițiativele comune și va asigura o cât mai bună coordonare a activităților proprii cu cele desfășurate de partenerii europeni, atât în faza de planificare, cât și în fazele de implementare și evaluare a acestora.

Totodată România va intensifica cooperarea cu țările de origine a drogurilor și cu cele aflate pe rutele internaționale ale traficului de droguri, acționând permanent pentru o abordare globală și acțiuni concertate împotriva rețelelor de traficanți.

În plan regional, România va utiliza relațiile bune existente cu toate țările vecine pentru a promova și a dezvolta măsuri ce vizează abordarea comună și integrată a fenomenului, atât în planul combaterii traficului de droguri la frontiere, cât și al transferului de bune practici în domeniile prevenirii consumului, tratamentului și reintegrării socioprofesionale a persoanelor dependente.

Date fiind contextele naționale asemănătoare, marcate de evoluțiile istorice similare în ultimele decenii, experiența României în domeniul construcției instituțional-legislative antidrog poate fi relevantă pentru statele din zona potențial candidate la aderarea la Uniunea Europeană.

Obiectiv general

Recunoașterea internațională a României ca partener de încredere în efortul global de reducere a cererii și ofertei de droguri, atât în cadrul relațiilor cu statele membre ale Uniunii Europene și cu structurile europene specializate, cât și în cadrul mai larg al forurilor internaționale și relațiilor cu statele producătoare de droguri, cu cele aflate pe rutele transnaționale ale drogurilor și cu cele având experiențe relevante în combaterea acestui flagel

Obiective specifice

1. Dezvoltarea relațiilor cu partenerii din statele membre ale Uniunii Europene și cu organismele specializate ale Uniunii Europene, în special prin:

a) preluarea și implementarea corespunzătoare a prevederilor acquisului specific în cadrul legislativ și instituțional național;

b) dezvoltarea relațiilor parteneriale din sfera relațiilor internaționale, desfășurate de instituțiile naționale implicate în reducerea cererii și/sau ofertei de droguri, cu structurile similare din statele membre ale Uniunii Europene, în vederea asigurării unui transfer eficient de date, informații, experiențe și bune practici și desfășurării de acțiuni comune;

c) participarea activă a României la activitățile desfășurate de instituțiile Uniunii Europene (EMCDDA/REITOX, Grupul Pompidou al Consiliului Europei, EUROPOL, EUROCUSTOMS, EUROJUST etc.) în domeniile prevenirii și combaterii traficului și consumului de droguri.

2. Intensificarea relațiilor cu alte state și structuri internaționale implicate în lupta împotriva drogurilor, prin:

a) participarea României la activitățile instituțiilor, organizațiilor și forurilor internaționale ce au ca obiectiv lupta împotriva traficului și consumului de droguri (United Nation Office on Drugs and Crime, CND, INCB, Interpol etc.) și reducerea consecințelor negative ale consumului de droguri (UNAIDS, WHO etc.);

b) intensificarea cooperării bilaterale și multilaterale cu statele de origine a drogurilor sau aflate pe rutele internaționale ale drogurilor;

c) dezvoltarea relațiilor parteneriale cu state care au experiența relevantă în domeniile reducerii cererii și ofertei de droguri în scopul asigurării transferului reciproc de experiență și know-how.

3. Participarea la programe internaționale privind reducerea cererii și ofertei de droguri, prin:

a) participarea la programele Uniunii Europene privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, reducerea efectelor asociate abuzului de droguri, tratamentul și/sau recuperarea socioprofesională a persoanelor dependente de droguri;

b) participarea la programele de luptă împotriva drogurilor, lansate de organizațiile internaționale sau structurile guvernamentale și neguvernamentale din alte state;

c) susținerea participării în parteneriat a instituțiilor publice cu organizațiile neguvernamentale române la proiecte internaționale;

d) implicarea tot mai activă a comunităților locale (prin instituțiile locale, autoritățile locale și reprezentanții societății civile) în proiecte internaționale (transfer de bune practici, schimburi de specialiști, foruri bilaterale, regionale sau internaționale etc.).

CAP. 5

Informare și evaluare

În cadrul Agenției Naționale Antidrog a fost constituit Observatorul Român pentru Droguri și Toxicomanie, unitate care asigură legătura României cu Centrul European de Monitorizare a Drogurilor și a Dependentei de Droguri de la Lisabona, care stabilește, conform cerințelor Uniunii Europene, indicatorii și criteriile de apreciere a fenomenului drogurilor la nivel național. Acești indicatori, clasificați în: indicatori epidemiologici cheie, indicatori de ofertă și indicatori sociali, reprezintă instrumente de monitorizare recomandate a fi dezvoltate și utilizate la nivelul tuturor țărilor membre și candidate la Uniunea Europeană. Cei 5 indicatori epidemiologici cheie sunt: cerere de tratament ca urmare a consumului de droguri, boli infecțioase asociate consumului de droguri, prevalența și stabilirea modelelor de consum al drogurilor în rândul populației generale (studii în populație), prevalența și stabilirea modelelor de consum problematic al drogurilor, decese ca urmare a consumului de droguri și mortalitate în rândul consumatorilor de droguri, iar indicatorii de ofertă și sociali sunt: disponibilitate și ofertă de droguri pe piața ilicită, prețul drogurilor la nivelul strazii, puritatea drogurilor la nivelul strazii, criminalitatea asociată drogurilor, arestările înregistrate, numărul de capturi și cantitatea de droguri capturată de toate agențiile de aplicare a legii, excluderea socială, costurile sociale asociate consumului de droguri.

Pe perioada implementării strategiei anterioare, inexistența unei rețele proprii de colectare a datelor bazate pe indicatorii menționați a condus la absența unui răspuns adecvat cerințelor interne și europene.

Actualul sistem de culegere a informațiilor a condus la obținerea unor date agregate, ceea ce a influențat structurarea și defalcarea acestora. În acest context se impune, pentru perioada imediat următoare, crearea unui sistem propriu de monitorizare a consumului și traficului ilicit de droguri. Observatorul Român pentru Droguri și Toxicomanie va continua implementarea tuturor indicatorilor Centrului European de Monitorizare a Drogurilor și a Dependentei de Droguri de la Lisabona, proces început în anul 2004, cu următorii indicatori: cerere de tratament ca urmare a consumului de droguri, prevalența și

stabilirea modelelor de consum al drogurilor în rândul populației generale (studii în populație), prevalența și stabilirea modelelor de consum problematic al drogurilor.

Obiectiv general

Îmbunătățirea capacității Observatorului Român pentru Droguri și Toxicomanie de colectare și procesare a datelor necesare întocmirii Raportului național anual privind situația drogurilor în conformitate cu indicatorii recomandați de Centrul European de Monitorizare a Drogurilor și a Dependentei de Droguri de la Lisabona și a formularelor ONU privind situația anuală și bienală a drogurilor

Obiective specifice

1. Monitorizarea situației drogurilor prin crearea și dezvoltarea sistemului informațional prin utilizarea instrumentelor specifice (indicatori, tabele standard, chestionare) pentru realizarea unor standarde de calitate a datelor, în scopul cunoașterii:

a) consumului de droguri în rândul populației generale, al populației tinere și a consumului problematic;

b) numărului și caracteristicilor persoanelor admise la tratament ca urmare a consumului de droguri și a patologiei asociate;

c) numărului de decese și a mortalității ca urmare a consumului de droguri;

d) tendințelor infracționalității la regimul drogurilor și a celei asociate consumului;

e) disponibilității drogurilor pe piață.

2. Aplicarea unor sondaje la nivel național, la interval de minimum 2 ani, finanțate de la bugetul de stat și coordonate de Agenția Națională Antidrog, privind populația de risc, nivelul consumului de droguri și al consecințelor acestuia

3. Realizarea unor evaluări independente referitoare la politicile de răspuns privind combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, adoptate de instituțiile/organizațiile publice și private, prin monitorizarea intervențiilor din domeniile: prevenirii consumului de droguri, asistenței integrate a consumatorului (ocazional și dependent) și reducerii ofertei de droguri

4. Diseminarea informațiilor către instituțiile/organizațiile cu atribuții în reducerea cererii și ofertei de droguri prin facilitarea accesului la informații și a comunicării între și cu toate instituțiile/organizațiile implicate, în vederea adaptării politicilor de răspuns la nevoile identificate, prin:

a) realizarea legăturii dintre nevoile identificate și politicile de răspuns aplicate;

b) asigurarea expertizei necesare pentru crearea și/sau dezvoltarea rețelei de colectare a datelor.

CAP. 6

Coordonare interinstituțională

Răspunsul adecvat la provocările de natură socială, economică, de sănătate și securitate pe care le implică flagelul drogurilor este condiționat de o viziune echilibrată, exprimată într-o politică unitară, care nu poate fi atinsă fără coordonarea tuturor instituțiilor și organizațiilor implicate în reducerea cererii și ofertei de droguri și în cooperarea internațională în domeniu.

În acest sens, activitatea de coordonare presupune existența unei instituții coordonatoare puternice, echidistante, a unei viziuni strategice unitare și a unor instrumente eficiente de implementare a acesteia.

Obiectiv general

Asigurarea unei conceptii strategice unitare, coordonarea implementarii acesteia, monitorizarea si evaluarea activitatilor de reducere a cererii si a ofertei de droguri si a celor de cooperare internationala, colectarea, procesarea si transmiterea datelor catre organisme internationale, de catre Agentia Nationala Antidrog

Obiective specifice

1. Dezvoltarea capacitatii institutionale si operationale si consolidarea rolului Agentiei Nationale Antidrog de coordonator national al luptei împotriva traficului si consumului ilicit de droguri

2. Dezvoltarea cooperarii dintre institutiile de aplicare a legii, între acestea si serviciile sociale, de sanatate publica si structurile societatii civile

3. Monitorizarea indicatorilor în vederea standardizarii acestora în raport cu indicatorii statistici europeni si transmiterea datelor catre organisme internationale de control al drogurilor

4. Dezvoltarea activitatii de cercetare stiintifica a fenomenului drogurilor

5. Monitorizarea si evaluarea activitatilor de reducere a cererii si ofertei de droguri desfasurate de institutiile implicate pentru fundamentarea politicilor antidrog

6. Informarea organismelor internationale în legatura cu evolutia fenomenului drogurilor

7. Dezvoltarea activitatilor de elaborare, coordonare si monitorizare a programelor si proiectelor privind reducerea cererii si ofertei de droguri si atragerea de resurse pentru implementarea acestora

8. Asigurarea reprezentarii României pe plan international în legatura cu fenomenul drogurilor

9. Consolidarea si implementarea Programului Marea Alianta Româna Antidrog prin cooperarea tuturor institutiilor implicate

10. Dezvoltarea promovarii politicilor antidrog prin intermediul sistemelor moderne de comunicare

11. Extinderea colaborarii cu mass-media.

CAP. 7

Resurse financiare

Realizarea obiectivelor strategice privind prevenirea si combaterea traficului si consumului ilicit de droguri necesita un suport financiar adecvat, fara de care riposta în fata fenomenului drogurilor, desi conceptualizata, ramâne ineficienta.

Implementarea prezentei strategii implica responsabilitatea Guvernului României pentru asigurarea mecanismelor financiare necesare derularii programelor în materie si desfasurarii actiunilor pentru îndeplinirea obiectivelor strategice stabilite.

Conceptia strategica de lupta împotriva fenomenului drogurilor presupune si repositionarea fata de alocarea resurselor financiare necesare sustinerii acesteia.

Obiective specifice

1. Identificarea persoanelor fizice si juridice, institutiilor si organismelor internationale interesate sa sustina financiar prevenirea si combaterea traficului si consumului ilicit de droguri (donatori internationali)

2. Constituirea unei asociatii a donatorilor interni (prin donatori interni înțelegând acele persoane sau institutii din tara care doresc sa aduca contributiile financiare la lupta antidrog)

3. Atragerea programelor cu finantare internationala sustinute de Uniunea Europeana pentru formarea personalului cu atributii în prevenirea si combaterea traficului si consumului ilicit de droguri

4. Colectarea de fonduri prin structuri ale societatii civile.
